

XXII.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om Patenter paa industrielle Opfindelser.

(Afgiven af Landsthingets Udvalg den 27de Januar 1875).

I.

Med Hensyn til det til nærværende Udvalgs Prøvelse overgivne Lovforslag om Patenter paa industrielle Opfindelser har der i Udvalget viist sig den samme Uoverensstemmelse om det til Grund for samme liggende Hovedprincip som ved 1ste Behandling i Thinget, idet et Mindretal (Sesken) principalt tilraader Afkaffelse af al Afgang til at erhverve saadanne Patenter, medens Udvalgets øvrige Medlemmer ikke kunne tilraade Thinget at fravige den i den gamle, ved Lovgivningen udtryktelig stadfæstede Bevillingspraxis hertil hjemlede Afgang.

Mindretallet (Sesken) maa, saaledes som anført og begrundet ved Sagens 1ste Behandling, fastholde, at det vil være rettest at hæve den hidtil bestaaende Afgang til at erholde Eneretsbevilling paa industrielle Opfindelser, og at Opfinderen ligesaa lidt har noget Rettskrav paa at tilstaa Monopol paa sin Opfindelse eller erholde en særlig Beskyttelse eller Belønning for denne af Staten, som der efter Videnskabens, Industriens og Teknitens nuværende Standpunkt og efter den Konkurrence, der nu finder Sted paa Industriens Omraade, er nogetsomhelst Nødvendighed eller Grund til at tilstede Monopoler for at fremkalde nye Opfindelser eller lade disse komme Samfundet tilgode. — Det er jo efterhaanden paa denne sidste Betragtning, at Forvaret for Oprætholdelsen af Eneretsbevillinger hviler. — Thi derom synes nu Alle at være enige, at medens Opfinderen selvfølgelig eier den Ting eller Gjenstand, som han har tilveiebragt, og hvori han har givet sin Opfindelse et synligt Udtryk, kan Eiendomsrettens Begreb ikke finde Anvendelse paa selve Ideen eller Opfindelsen, fordi denne ikke er nogen legemlig Ting, over hvilken der kan bevares udelukkende Raadighed, naar den er bleven bekendt for Andre, ligesom vel ogsaa de fleste erkjende det Uholdbare i Sammenstillingen mellem Eneretten til literære og Kunstfrembringel-

ser og Eneret paa industrielle Opfindelser, idet den endelig afsluttede Form, hvori hine fremtræde, har et ganske individuelt sjæleligt Præg, saa at denne Form for Tanken ikke har kunnet gives denne af nogen Anden og ei heller vil kunne gives den af Andre uden ad rent mekanisk Vej, medens Erfaringen derimod tilstrækkelig viser, at den samme Opfindelse og den samme Form eller Gjenstand, hvori den har fundet sit Udtryk, baade kan tilveiebringes samtidigt af Forskellige og gjengives af mange Andre. — Den industrielle Opfindelse er derhos som oftest kun et enkelt Led mellem tidligere og senere Opfindelser, betingede af Forudsætninger, der ere komne tilstede ved Andre, saa at Opfinderen i Reglen kun høster den Mark, der af Andre er bearbejdet og besaaet. — Hvilken Andel af denne Øst der retteligen kan tilkomme den, der fremtræder som Opfinder, er i hvert enkelt Tilfælde meget vanskeligt at afgjøre, og særligt vil denne Vanskelighed opstaa efterhaanden, som Kjendskab til Naturkræfter, Mekaniken, Tekniten og Kemien i større og større Maal forøges og bliver almindelig, samtidigt med at Konkurrencen ansporer Alle til at finde paa nye Midler til at forøge, mangfoldiggjøre og fuldkomngjøre Produktionen og lette det Arbejde, der til denne udføres. Naar der enten for at vinde med i Konkurrencen eller for at overvinde Vanskeligheder vil være særdeles Trang til, at nye Midler eller nye Fremgangsmaader udfindes, ville de i vor Tid, uden kunstig Fremhjælp fra Statens Side, ogsaa blive fundne. I mange Tilfælde ville de, hvad enten der gives Patenter eller ikke, blive hemmeligholdte til Fordel for den Enkelte, saalænge dette er muligt og betaler sig ved det Forspring i Konkurrencen, der derved kan opnaas; men de ville lidt tidligere eller lidt senere dog steds komme til Almenhedens Kjendskab eller Nytte, og om det end ikke skal negtes, at Patent-erhvervelsen kan fremskynde dette Tidspunkt, saa er dette Gode dog kjøbt for dyrt, naar det paa den ene Side kun kan opnaas ved en Ind-